

Månedsbrev Mars 2014

Møte 3. mars 2014

Dagens tema: Bedriftsbesøk hos BIR Energianlegg - Rådalen

17 (Mrk det lave frammøtet) rotarianere møtte fram i BIR sine lokaler denne mandagen. Her ble vi motatt og ønsket velkommen av kjemi-ingeniør Øyvind Holm og en særdeles opplagt Beathe Pletten fra BIR's kommunikasjonsavdeling.

Samlet i et møterom fortalte Pletten at BIR var forkortelse for Bergen Interkommunale Renovasjon-selskap og bestod av samarbeid med Bergen og 9 ikring liggende kommuner.

I tillegg til innsamling fra firma og husholdninger er BIR et:
Sorteringsanlegg
Fjernvarme/Energianlegg
Sentrale Boss-sug

Alt innsamlet avfall og innlevert materiale til gjenvinning har store verdier. Det finnes rundt om i hele Europa avfallsbørser som megler avfall mellom de ulike forbrenningsanlegg, retur gjenvinningsanlegg og andre meglerhus rundt i verden. Også BIR kjøper og selger avfall.

Asken etter forbrenning blir gjennomløst etter restmetaller ned til aller minste nivå. Spesielt i elektronikk er det mye edelmetall som gjenvinnes i slike anlegg. Dette er å betrakte som Europas største gullgruver.

I Rådalen forbrennes i dag Husholdningsavfall og Næringsavfall. Ovnene kan ta unna 14 tonn pr time. Årlig kapasitet er 220' tonn noe som tilsvarer 28000 lastebillass.

Oppvarmet vann blir sendt ut i fjernvarme ledningsnettet og varmer opp for 24000 husstander i bergensdistriktet.
I tillegg gir samme vannet en omdannet energi til el-bruk som gir elektrisitet til 5000 husstander.

Pletten gikk også raskt gjennom litt historikk:

I Bergen ble avfallshåndtering en kommunal oppgave allerede i 1880.

Allerede fra starten av var tømning av do-kagger også en renovatørs oppgave.

I 1937 fikk renholderne sin første bil – samme år ble det innvilget å utlevere hansker til de ansatte.

Avfallsdunker med hjul kom først i 1980, og da var det slutt på mange tunge løft.

I 1966 ble Slettebakken stengt som avfallsanlegg, og Rådalen ble benyttet vider fram til 1995. Dette var åpne anlegg. I 1995 startet opp det nye forbrenningsanlegget med EN ovn. I dag er det TO ovner i anlegget.

I 1960-årene levert hver husstand i snitt 37 kg avfall. I 2013 var dette tallet steget til 425kg. En graf viser at fra slutten av 1970-tallet til starten av -80tallet fikk vi en bratt økning i levert avfall, noe som har sammenheng med inntog av oljealder og økt velstand.

Etter denne interessante gjennomgang fikk vi anledning til en omvisning inne i selve anlegget, der alt ble studert nøye på nært hold av interesserte rotarianere.

Referent: Arild

ARNA ROTARY KLUBB – KLUBBMØTE 10.03.2014

Presidenten åpna møtet og orienterte om temaet dei to neste møta: Avinor si utbygging på Flesland (17.3) og Lego sine robotar (24.3).

Kveldens program: Jakob Sande, ved Bjørn Myhren.

Bjørn fortalde inspirert om den folkekjære diktaren frå Sunnfjord. Humorist med mykje ironi. Vi fekk mange eksempel frå tekstane til Sande. Bjørn har mange gonger hatt kortare og lkengre innlegg om Sande, og det kom god fram at han kjenner godt til tekstane og mannen bak.

Ramme, beiske tekstar med ironisk snert, men også vakre, vare, som *Det lyser i stille grender*. Ein mangesidig og motsetningsfylt kunstnar som det er vanskeleg å plassera i bås.

10 diktsamlingar og 4 novellesamlingar står att etter Sande.

Bjørn avslutta med å framføra *Vesle Daniel* i duett med Lars Hauge. Ein kulturkveld vi vil hugsa lenge!

Referent: Aksel.

ARNA ROTARY KLUBB – KLUBBMØTE 24.03.2014

3 min: Utgår

I stedet fortalte Sveinung om audition for Klubbens talentstipend til unge musikere i Arna. De fire kandidatene viste høy kvalitet i sin musikkutøvelse. Nærmere 50 tilhørere var til stede under audition i Ljoshall 22.03. Stipendet blir utdelt under Garness-konserten i kulturuka 3.mai.

Dagens tema: Bergen lufthavn, status og planer v/lufthavnsjef Aslak Sverdrup.

Sverdrup fortalte at Flesland flyplass, i likhet med 45 andre flyplasser i Norge, eies av det statlige aksjeselskapet Avinor, som igjen er heleid av Samferdselsdepartementet. Inntektene fra de store flyplassene brukes til å finansiere de mindre flyplassene.

Flesland tar nå unna over 6 millioner passasjerer i året. Men kapasiteten på dagens terminal er bare 3,4 millioner. Derfor blir det kø. Veksten i passasjertallet er høy – 18 prosent siste året. Likevel er punktligheten ved flyplassen høy – 88 prosent, som er en av de beste i landet.

Utbyggingen som nå er i gang skal bedre kapasiteten. Byggeprosjektet er det største i Bergen siden utbyggingen av Haukeland universitetssykehus. Første etappe er ny terminal, som skal stå ferdig i 2017.

Den nye terminalen- T3 – den tredje i rekken – vil få et areal på 85.000 kvadratmeter, som blir en firedobling i forhold til dagens nivå. Terminalen vil da få en kapasitet på 7,5 millioner årlige passasjerer, som skal bygges ut videre til 10 millioner.

Bybanen skal etter planen nå frem til Flesland i 2016.

Sverdrup svaret villig og innsiktsfullt på spørsmål fra klubbens medlemmene, blant annet om helikopterstøyen, som er et av de største problemer med flyplassdriften. Mens flyene de siste årene er blitt mye mindre støyende, har ikke det samme skjedd med helikoptrene.

Det neste byggetrinnet er rullebane nummer 2 nord for helikopterterminalen.

Referent: Audun